

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19CoP/67/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3714205909
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3714205909.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne vo veci starostlivosti súdu o mal. deti S.: Y. Z., nar. XX.XX.XXXX a C., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny C. H., deti rodičov I. S., bytom C. H., G. XXXX/XX a I. S., bytom M., N. XXX/X, o nariadenie predbežného opatrenia, na odvolanie otca proti uzneseniu Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 26. júna 2014, č.k. 10P/43/2014-30, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením okresný súd zamietol návrh otca, ktorým sa domáhal nariadenia predbežného opatrenia a zverenia mal. detí do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov tak, že sa rodičia budú striedať v starostlivosti každý týždeň v pondelok o 08:00 hod. a počas striedavej starostlivosti nebude určené výživné. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 76 ods. 1 O.s.p. Konštatoval, že v danom prípade nie sú splnené predpoklady na to, aby bolo nariadené otcom navrhované predbežné opatrenie, nakoľko mal. deťom nehrozí žiadna ujma, pre ktorú by bolo potrebné navrhované predbežné opatrenie nariadiť a upraviť tak vzťahy medzi rodičmi. Uviedol, že rozsudkom, č.k. 4P/18/2013-40 zo dňa 11.06.2013 bola schválená dohoda rodičov tak, že mal. deti boli zverené do osobnej starostlivosti matke a otec sa zaviazal prispievať na výživu mal. Y. sumou 35 Eur mesačne a na mal. C. sumou 30 Eur mesačne od 01.06.2013. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 19.06.2013. Ďalej mal súd prvého stupňa zistené, že na tamojšom súde sa vedie pod sp. zn. 11P 42/2013 konanie o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k mal. deťom na čas po rozvode. Rozsudkom, č.k. 11P/42/2013-23 zo dňa 29.05.2013 bolo manželstvo rodičov mal. detí právoplatne rozvedené. Čo do zverenia mal. detí, určenia výživného a úpravy styku bol rozsudok odvolacím súdom zrušený. Rozsudok, č.k. 11P/42/2013-23 nadobudol vo výroku o rozvode manželstva právoplatnosť dňa 26.07.2013. Súd prvého stupňa ďalej uviedol, že rozhodnutie vydané v konaní, sp. zn. 11P/42/2013 (správne má byť uvedené, č.k. 4P/18/2013-40) sa stalo právoplatnosťou rozhodnutia o rozvode pre ďalšie obdobie neúčinným. Keďže rozhodnutie o rozvode nadobudlo právoplatnosť a súd ďalej koná o zverení detí a určení výživného, rozhodne spätne ku dňu právoplatnosti výroku o rozvode. Do doby, kým bude definitívne upravený výkon rodičovských práv a povinností k deťom, je v záujme mal. detí, aby sa s otcom stretávali a neprerušili sa vzájomné citové väzby. Napokon otec, ako sám uviedol v návrhu, sa s deťmi stretáva, vyšpecifikoval, že trávi s nimi asi 1/4-inu času oproti 3/4-iny času, ktorú trávia deti s matkou. Dôležitosť styku otca s deťmi si matka uvedomuje, čo vyplýva z vyjadrenia samého otca, ktorý citoval v návrhu vyjadrenie matky o tom, že deti majú otca radi a sú s ním spokojné. Kontakt otca s deťmi je zabezpečený, deťom nehrozí žiadna bezprostredná ujma, preto nie je dôvod predbežným opatrením rozhodovať o zverení detí do osobnej starostlivosti rodičov. Ďalej súd prvého stupňa dôvodil, že predbežné opatrenie tak, ako ho navrhuje otec, by bolo rozhodnutím vo veci samej a k tomu inštitút predbežného opatrenia neslúži. Nepovažoval za nutné, aby rozhodoval formou nariadenia predbežného opatrenia, nakoľko v danej veci neboli zistené také okolnosti, pre ktoré by bol potrebný okamžitý zásah súdu formou nariadenia predbežného opatrenia, keď ani zo správy psychológa zo dňa 18.11.2013 nebolo preukázané, že mal. deťom v súčasnosti hrozí nejaká

ujma, pre ktorú by bolo potrebné nariadiť navrhované predbežné opatrenie a upraviť tak vzťahy medzi účastníkmi konania.

Proti uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie otec mal. detí, ktorý sa domáhal zmeny napadnutého uznesenia a vyhovenia návrhu. Poukazoval na tú skutočnosť, že rozsudkom okresného súdu zo dňa 29.05.2013 bolo manželstvo rodičov rozvedené, i napriek tomu pre rôzne prietahy a obštrukcie matky nebolo rozhodnuté o právach a povinnostiach k mal. deťom. Dôvodil, že už na prvom pojednávaní navrhoval zverenie detí do svojej starostlivosti a na tomto návrhu trvá. Striedavú starostlivosť navrhla matka detí. Naliehavosť nariadenia predbežného opatrenia odôvodňuje zdĺhavosťou riešenia celého konania medzi účastníkmi. Mal za to, že súd mu odopiera jeho rodičovské práva a dáva mu len povinnosti. Mal za to, že momentálny právny stav je taký, že ani jeden z rodičov nemá nárok tráviť viac času s deťmi ako druhý rodič a striedavá starostlivosť o maloletých, ako žiada predbežným opatrením, je spravodlivejšia a je v záujme mal. detí. Súdu prvého stupňa vytýkal, že si nevyžiadal stanovisko úradu práce, sociálnych vecí a rodiny k nariadeniu predbežného opatrenia a uznesenie o ustanovení opatrovníka vydal až nasledujúci deň po zamietnutí návrhu. Opatrovník nemal možnosť sa k zamietnutiu predbežného opatrenia vyjadriť. Pokiaľ súd prvého stupňa v odôvodnení uznesenia uviedol, že deťom nehrozí žiadna ujma, v tejto súvislosti poukazoval na správu detského psychológa, ktorú vypracovala C.. G., v ktorej správe sa vyjadrila, že z jej pohľadu nie je problém, aby mal. deti boli zverené do starostlivosti otca, minimálne však odporúčala striedavú starostlivosť obidvoch rodičov o mal. deti, vzhľadom k ich veku. Poukazoval na to, že ako otec mal. detí má prvoradý záujem o riadnu výchovu a starostlivosť o deti, má vytvorené všetky predpoklady a podmienky a uvedomuje si tiež dôležitosť a úlohu matky v živote detí, najmä vzhľadom k ich veku. Poukazoval na to, že cíti zodpovednosť za svojich synov a aj v tak krátkom čase, v ktorom ich má, snaží sa z nich vychovávať mravných, čestných, úprimných, zodpovedných, pracovitých a vzdelaných ľudí, ktorí nebudú žiť na úkor iných ľudí, v čase, keď je s deťmi, veľa sa s nimi rozpráva, hrá, vedie ich k samostatnosti, učí ich hygienickým návykom, číta si s nimi, kreslí a stará sa o nich, aby si rozvíjali svoje manuálne a logické zručnosti. Nakoľko je športovo zdatný, rozvíja aj u svojich synov športového ducha, chodia na výlety, hráva s nimi futbal, chodia plávať, bicyklujú sa, a tak prispieva k podpore ich fyzického a duševného zdravia a k budovaniu hodnôt ako sú disciplína a tímový duch. Poukazoval na to, že sa nikdy netajil tým, že mu pri výchove detí budú pomáhať aj jeho rodičia. Ako otec by sa chcel venovať viac svojim deťom, a preto chcel dočasne riešiť vzniknutú situáciu nariadením predbežného opatrenia.

Krajský súd preskúmal vec v zmysle ust. § 212 ods. 2 písm. a) O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie otca proti uzneseniu okresného súdu o zamietnutí návrhu na nariadenie predbežného opatrenia nie je dôvodné, preto rozhodnutie okresného súdu ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Predbežné opatrenie možno nariadiť pred začatím konania vo veci samej, ale aj v priebehu začatého konania (§ 102 ods. 1 O.s.p.) vtedy, ak nie je možná okamžitá definitívna ochrana meritórnym rozhodnutím súdu.

Súd môže nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov. Predbežné opatrenie slúži na poskytovanie rýchlej, efektívnej, ale zásadne len dočasnej úpravy vzťahov medzi účastníkmi. Vo svojej podstate je tak konkretizáciou a naplnením ústavného práva na súdnu a inú právnu ochranu.

V ust. § 76 ods. 1 O.s.p. sú demonštratívne uvedené druhy predbežných opatrení, z čoho možno vyvodíť, že predbežné opatrenie je možné vydať na úpravu právnych pomerov aj v iných ako v tomto zákonom ustanovení vymenovaných prípadoch za predpokladu, že sú na to splnené zákonné predpoklady.

Podľa § 76 ods. 1 písm. b) O.s.p. predbežným opatrením môže súd uložiť účastníkovi najmä, aby odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov, alebo do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

Obsah citovaného zákonného ustanovenia súvisí s otázkou výchovy mal. dieťaťa. Výchova mal. dieťaťa je inštitút rodinného práva, upravený v Zákone o rodine. To však neplatí v starostlivosti o dieťa. Starostlivosť, ktorá môže byť obsahom predbežného opatrenia, je inštitútom procesného práva, ktoré je upravené Občianskym súdnym poriadkom. Odovzdanie mal. dieťaťa do starostlivosti druhého z rodičov, resp. do starostlivosti osoby, ktorú súd určí, alebo do striedavej osobnej starostlivosti, prípadne ponechaním dieťaťa v starostlivosti druhého rodiča, je v skutočnosti faktickým opatrením, ktoré trvá dovtedy, kým súd nerozhodne o výchovnom prostredí mal. dieťaťa, t. j. v danom prípade o zverení do osobnej starostlivosti.

Základným predpokladom pre vydanie predbežného opatrenia je potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov (§ 74 ods. 1 O.s.p.). Z dočasného charakteru predbežných opatrení vyplýva, že pred ich nariadením nemusí súd zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia vo veci, avšak ani predbežné opatrenie nie je možné vydať len na základe tvrdenia jedného z účastníkov bez toho, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti, umožňujúce záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana a bez osvedčenia, že je tu nebezpečenie bezprostredne hroziacej ujmy.

Pri rozhodovaní musí súd prihliadať na záujem mal. dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu výchovného prostredia, ako aj na právo mal. dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom.

V zmysle ust. § 28 ods. 2 Zákona o rodine vo vzťahu k mal. dieťaťu majú obaja rodičia rodičovské práva a povinnosti, pri výkone ktorých sú povinní chrániť záujmy mal. dieťaťa.

Mal. Y. Z. a mal. C. pochádzajú z manželstva svojich rodičov, ktoré bolo rozvedené rozsudkom súdu prvého stupňa dňa 29.05.2013, č.k. 11P/42/2013-23, s ktorým konaním je spojené v zmysle § 113 ods. 1 O.s.p. konanie o úpravu pomerov manželov k mal. deťom z ich manželstva na čas po rozvode. Súd prvého stupňa okrem výroku, ktorým manželstvo rodičov mal. detí rozviedol, zároveň rozhodol tak, že mal. deti zveril na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky s tým, že táto ich bude vychovávať, zastupovať a spravovať majetok v bežných veciach a otcovi uložil povinnosť prispievať výživným, počnúc právoplatnosťou rozsudku na mal. Y. po 60 Eur a na mal. C. po 50 Eur mesačne. Zároveň upravil styk otca s mal. deťmi tak, že tento bude oprávnený sa s nimi stýkať každý páry víkend v mesiaci od piatku od 15:00 hod. do pondelka do 08:00 hod., každý nepárny týždeň v stredu od 16:00 hod. do 18:00 hod. s tým, že deti si bude preberať v bydlisku matky a tam ich bude aj odovzdávať. Matke uložil povinnosť styk otcovi s deťmi umožniť a deti pripraviť s osobnými vecami. V dôsledku podaného odvolania vo výrokovej časti o osobnej starostlivosti mal. detí, o určení výživného a o úprave styku otcom mal. detí Krajský súd v Trenčíne rozsudkom zo dňa 05.12.2013, č.k. 4CoP/110/2013-109 rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti (vo výrokoch o osobnej starostlivosti mal. detí, o určení výživného a o úprave styku) zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Z uvedeného dôvodu nie je rozhodnutie v tejto časti právoplatne skončené. Tak, ako vyplýva okrem iného aj z podaného odvolania otca, otec nariadenie predbežného opatrenia odôvodňoval „zdlhavosťou riešenia celého sporu medzi účastníkmi konania“. Odvolací súd telefonickým dopytom na súd prvého stupňa zistil, že vo veci bol vypracovaný znalecký posudok znalcom C.. H. a vo veci je vytýčený termín pojednávania na deň 08.09.2014. Z uvedeného je zrejmé, že vo veci sa koná a je možné predpokladať, že v dohľadom čase bude vo veci úprava práv a povinností k mal. deťom súdom prvého stupňa rozhodnuté. Zároveň odvolací súd poukazuje aj na ďalšie skutočnosti, ktoré vyplývajú z obsahu spisu, t. j. aj z podaného odvolania, že otec sa s mal. deťmi stretáva, matka mu v styku s deťmi nebráni, aktívne sa podieľa na ich výchove. I napriek tomu, že rodičia mal. detí spolu nežijú, k nezhodám medzi rodičmi ohľadne stretávania sa s mal. deťmi nedochádza. V starostlivosti matky o mal. deti neboli zistené žiadne nedostatky, ktorá skutočnosť vyplýva aj z úradného záznamu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny C. H. zo dňa 19.08.2013. Starostlivosť matky nespochybňuje ani otec detí.

Účelom predbežného opatrenia je riešiť situáciu, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. V danom prípade ani podľa názoru odvolacieho súdu neboli splnené podmienky pre okamžitý zásah súdu formou nariadenia predbežného opatrenia v rozsahu uvádzaného otcom dieťaťa, preto súd prvého

stupňa postupoval správne, keď návrh otca na nariadenie predbežného opatrenia zamietol. O všetkých právach rodičov k mal. deťom bude rozhodnuté vo veci samej. V konaní o nariadení predbežného opatrenia poskytuje súd len predbežnú, dočasnú a nevyhnutnú ochranu ohrozeným právam účastníkov na základe osvedčených skutočností. V konaní o nariadení predbežného opatrenia súd nevykonáva dokazovanie, tak ako sa mylne domnieva otec mal. detí, keď súdu prvého stupňa vytýka, že si nevyžiadal stanovisko Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Takýto postup súdu je možný v konaní vo veci samej, kde súd vykonáva dokazovanie navrhnuté účastníkmi konania, prípadne i sám vykoná dôkazy podľa svojej úvahy, tieto vyhodnotí každý samostatne a všetky vo vzájomnej súvislosti a následne vo veci samej podľa zisteného skutkového stavu rozhodne. Pred nariadením predbežného opatrenia súd totiž nezisťuje všetky skutočnosti, ktoré by mal mať zistené, ak by mal vydať konečné rozhodnutie vo veci samej. Obmedzuje sa len na osvedčenie tých najzákladnejších skutočností, aby mohol posúdiť, či tu môže byť nárok, ktorého predbežnú úpravu si okolnosti v danej veci vyžadujú.

Z týchto dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil.

Rozhodnutie bolo senátom prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.